Formannskapets behandling av sak 108/26 - Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030

Møtebehandling

Tom Kenneth Høyland (AP) fremmet følgende forslag:

Bevilgning på 150 000 til prosjektet «Alle med - sommer i Hægebostad» inkluderes i budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030.

Jan Petter Gysland (H) fremmet følgende endrings- og tilleggsforslag til kommunedirektørens forslag til Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030:

ENDRINGER I DRIFTSBUDSJETTET

1. *Midler til sommerjobb for ungdom legges, som tidligere år, inn i budsjett med kr. 130.000,-. Kommunedirektøren utarbeider et forslag til regelverk som beskriver hvordan disse pengene fordeles til bedrifter som søker om støtte. Regelverket skal endelig godkjennes av kommunestyret. Selve beslutningen om hvem som får bidrag kan da gjennomføres administrativt med bakgrunn i dette vedtatte regelverket.*
2. *Fellesrådet etterspør mer midler til konfirmantundervisning. Kommunen legger i sitt budsjett inn en økning på 40.000,- som en ekstra bevilgning for 2027.*
3. *I økonomiplanen for 2029 og 2030, så har kommunedirektøren lagt inn utbytte fra Å energi på kr. 27,2 mill. Kommunestyret mener der er en viss usikkerhet knyttet til om en oppnår disse utbyttene. Budsjettert utbytte fra Å energi i 2029 og 2030, reduseres derfor til 23.000.000,- pr. år.*

Punkt 1-3 overfor salderes mot bruk/avsetning av/til disposisjonsfond.

VERBALPUNKT

1. *Kommunestyret ønsker at kommunedirektøren tar initiativ til å gjennomføre systematisk arbeid med kartlegging av mulige driftsreduksjoner. Arbeidet skal synliggjøre både økonomiske konsekvenser og konsekvenser for tjenestetilbudet, kvalitet og måloppnåelse. Målsettingen med dette arbeidet er å bidra til at grunnlaget for politiske prioriteringer er best mulig. Kostnadsreduksjoner og effektivisering må gjennomføres uavhengig av forventninger til fremtidige utbytteinntekter. En mer robust kostnadsstruktur vil redusere kommunens sårbarhet for inntektssvingninger og uforutsette utgifter, samtidig som det styrker kommunens evne til å møte fremtidige økonomiske utfordringer på en mer kontrollert og forutsigbar måte. I dette arbeidet er det viktig at det folkevalgte nivået er tett koblet på.*
2. *Kommunestyret ønsker at kommunedirektøren undersøker mulighetsrommet mht. å få en større bredde innenfor kulturskoletilbudet. Pr. i dag er kommunens kulturskoletilbud svært begrenset. Et naturlig utgangspunkt for dette arbeidet vil være å kartlegge interessen blant barn/unge for ulike alternativer. I august 2027 er det ønskelig med en politisk sak som skisserer mulighetsrommet med tilhørende kostnader innenfor kulturskoletilbudet.*

3. *Kommunestyret anerkjenner prosjektet «alle med» som et viktig prosjekt for å skape gode oppvekstvilkår i kommunen. Prosjektet er viktig for å forebygge utenforskap og øke inkluderingen blant barn og unge. Kommunestyret finner dessverre ikke rom for å prioritere dette prosjektet i budsjettet for 2027, og ber om at aktuelle aktører søker støtte gjennom eksterne bidragsytere. Hvis det ikke lykkes å finansiere prosjektet gjennom eksterne bidragsytere, så ber kommunestyret om en sak, slik at kommunestyret kan ta stilling til et evt. økonomisk bidrag fra kommunen i god tid før gjennomføring av «alle med».*

--

Votering

Jan Petter Gyslands (H) forslag til endringer i driftsbudsjett ble enstemmig innstilt.
Jan Petter Gyslands (H) forslag til verbalpunkt, punkt 1 og 2 ble enstemmig innstilt.

Tom Kenneth Høylands (AP) forslag ble satt opp mot Jan Petter Gyslands (H) verbalforslag punkt 3.
Tom Kenneth Høylands (AP) forslag fikk to stemmer (SP, AP) og falt.
Jan Petter Gyslands (H) verbalforslag punkt 3 fikk tre stemmer (Frp, H) og ble innstilt.

Kommunedirektørens innstilling med formannskapets endringer ble deretter stemt over som helhet.
Kommunedirektørens innstilling med formannskapets endringer ble enstemmig innstilt.

Formannskaps innstilling

1. Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2027-2030 med tilhørende forutsetninger, og økonomiplanens drifts- og investeringsrammer for perioden 2027-2030 legges til grunn for planlegging av den kommunale virksomheten.
2. Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriftens §5-4, 1. ledd, samt netto driftsrammer til budsjettområdene i henhold til budsjett- og regnskapsforskriftens §5-4, 2. ledd.

Bevilgningsoversikt drift etter §5-4, 1. ledd:

tall i hele tusen	**Regnskap 2025**	**Oppr. budsjett 2026**	**Øk.plan 2027**	**Øk.plan 2028**	**Øk.plan 2029**	**Øk.plan 2030**
Rammetilskudd	-111 819	-117 800	-123 000	-123 000	-123 000	-123 000
Inntekts- og formuesskatt	-67 025	-69 200	-72 800	-72 800	-72 800	-72 800
Eiendomsskatt	-	-	-	-	-	-
Andre generelle driftsinntekter	-14 600	-8 685	-7 335	-7 335	-7 335	-7 335
Sum generelle driftsinntekter	-193 444	-195 685	-203 135	-203 135	-203 135	-203 135
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	192 222	198 730	213 717	212 820	213 020	212 220
Avskrivninger	13 946	13 495	13 365	13 365	13 365	13 365
Sum netto driftsutgifter	206 168	212 225	227 082	226 185	226 385	225 585
Brutto driftsresultat	12 724	16 540	23 947	23 050	23 250	22 450
Renteinntekter	-4 518	-2 500	-5 200	-5 200	-5 200	-5 200
Utbytter	-22 221	-10 200	-16 700	-27 200	-27 200	-27 200
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
Renteutgifter	8 944	7 730	9 720	10 200	9 380	9 080
Avdrag på lån	7 101	7 400	7 650	8 400	8 500	8 900
Netto finansutgifter	-10 693	2 430	-4 530	-13 800	-14 520	-14 420
Motpost avskrivninger	-13 946	-13 495	-13 365	-13 365	-13 365	-13 365
Netto driftsresultat	-11 915	5 475	6 052	-4 115	-4 635	-5 335
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	-	-	-	-	-	-
Avsetninger til bundne driftsfond	2 253	-	-	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	-2 875	-	-	-	-	-
Avsetninger til disposisjonsfond	12 537	-	-	4 115	4 635	5 335
Bruk av disposisjonsfond	-	-5 475	-6 052	-	-	-
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	-	-	-	-	-	-
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-	-	-	-	-	-
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-

Bevilgningsoversikt drift etter §5-4, 2. ledd:

tall i hele tusen	**Regnskap 2025**	**Oppr. budsjett 2026**	**Øk.plan 2027**	**Øk.plan 2028**	**Øk.plan 2029**	**Øk.plan 2030**
Politiske Styringssystemer	3 661	3 594	4 255	3 638	3 738	3 638
Kommunedirektørens stab	26 807	32 198	21 609	22 209	22 309	21 609
Skole- og barnehage	56 861	56 231	74 038	73 738	73 738	73 738
Helse- og omsorg	81 605	83 983	90 425	89 925	89 925	89 925
Plan- og drift	22 593	22 723	23 389	23 309	23 309	23 309
Sum bevilgninger drift, netto	191 528	198 730	213 717	212 820	213 020	212 220
Herav:						
Avskrivinger	13 946	13 495	13 365	13 365	13 365	13 365
Motpost avskrivninger	-13 946	-13 495	-13 365	-13 365	-13 365	-13 365
Netto renteutgifter og -inntekter	-4	-	-	-	-	-
Overføring til investering	-	-	-	-	-	-
Avsetninger til bundne driftsfond	2 184	-	-	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	-2 875	-	-	-	-	-
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	192 222	198 730	213 717	212 820	213 020	212 220

3. Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriftens §5-5, 1. og 2. ledd.

Bevilgningsoversikt drift etter §5-5, 1. ledd:

tall i hele tusen	**Regnskap 2025**	**Oppr. budsjett 2026**	**Øk.plan 2027**	**Øk.plan 2028**	**Øk.plan 2029**	**Øk.plan 2030**
Investeringer i varige driftsmidler	14 679	17 000	20 847	2 950	14 700	3 575
Tilskudd til andres investeringer	-	-	110	110	130	-
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	514	467	570	570	570	570
Utlån av egne midler	-	-	-	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-	-	-
Sum investeringsutgifter	15 193	17 467	21 527	3 630	15 400	4 145
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 634	-2 930	-3 689	-550	-2 900	-675
Tilskudd fra andre	-961	-	-854	-	-	-
Salg av varige driftsmidler	-387	-4 000	-	-	-1 000	-
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-	-	-	-
Bruk av lån	-10 697	-10 070	-16 414	-2 510	-10 930	-2 900
Sum investeringsinntekter	-14 679	-17 000	-20 957	-3 060	-14 830	-3 575
Videreutlån	3 641	5 000	5 000	5 000	5 000	-
Bruk av lån til videreutlån	-3 641	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-
Avdrag på lån til videreutlån	1 507	600	600	600	600	-
Mottatte avdrag på videreutlån	-2 028	-600	-600	-600	-600	-
Netto utgifter videreutlån	-521	-	-	-	-	-
Overføring fra drift	-	-	-	-	-	-
Avsetninger til bundne investeringsfond	521	-	-	-	-	-
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	-	-	-
Avsetninger til ubundet investeringsfond	-	-	-	-	-	-
Bruk av ubundet investeringsfond	-514	-467	-570	-570	-570	-570
Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	7	-467	-570	-570	-570	-570
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	-	-	-	-	-	-

Bevilgningsoversikt drift etter §5-5, 2. ledd:

tall i hele tusen	**Regnskap 2025**	**Oppr. budsjett 2026**	**Øk.plan 2027**	**Øk.plan 2028**	**Øk.plan 2029**	**Øk.plan 2030**
Buss frivilligsentralen	1 062	-	-	-	-	-
Skaphenger	-	125	-	-	-	-
Traktor teknisk drift	-	-	3 000	-	-	-
Gulv i kommuesntyresalen	-		570			
Digitalisering av VA-nett	73	-	-	-	-	-
Renholdsmaskiner	-		200			
IKT-utstyr til barneskulene	-	300	300	-	-	-
Dekkjungel Eiken skule	369	-	-	-	-	-
Hjelpemidler EBO	-	1 125	-	-	-	-
Solskjerming EBO	112	-	-	-	-	-
Brannalarmanlegg helsesenter	237	-	-	-	-	-
Adgangskontrollsystem helsesenter	-	-	-	250	-	-
EBO frys/lager/garderobe/avfall	352	10 000	10 000	-	-	-
Enøktiltak	-	625	-	-	-	-
Meråpent bibliotek	-	350	-	-	-	-
Kunstgressdekke Eiken Skule	-	-	1 944	-	-	-
Eiken skule 5-er bane	-	-	634	-	-	-
Løpebane	-	-	224			
Utskiftning av vannmåler	-	150	200	-	-	-
Halvtak med asfaltert gulv	-	-	-	-	-	875
Robotklippere	-	-	200			
Brøyteutstyr	-	250	-	-	-	-
Snøfres	-	-	125			
Tomtesalg	54	-				
Midlertidig botilbud	-	2 000	2 000	-	-	-
investering pc-er Byremo ungdomsskole	165	200	200	200	200	200
Oppgradering kommunale veier	1 228	1 875	1 250	2 500	2 500	2 500
Hægebostad barnehage utbygging 2025	10 794	-	-	-	-	-
Eiken Skule utbygging	-	-	-	-	12 000	-
Emballasje, pakkamaskin EBO	235	-	-	-	-	-
Investeringstilskudd kirkelig fellesråd	-	-	110	110	130	-
Egenkapitalinnskudd KLP	514	467	570	570	570	570
Investeringer i varige driftsmidler	15 193	17 467	21 527	3 630	15 400	4 145

4. Kommunestyret vedtar å ta opp lån på inntil kr 16 414 000 til investeringsformål i henhold til kommuneloven §14-15. Nedbetalingstiden settes til reglene for minimumsavdrag i henhold til kommuneloven med tilhørende forskrifter.
5. Kommunestyret vedtar å ta opp lån på inntil kr 5 000 000 i Husbanken til videreutlån gjennom startlånsordningen.
6. Kommunestyret vedtar å overføre kr 2 405 000 til Hægebostad kirkelige fellesråd.
7. Kommunestyret vedtar endringer i avgifter, gebyrer og betalingssatser i henhold til gebyrlista.
8. Hægebostad kommune skal ta utgangspunkt i statlige veiledende retningslinjer for økonomisk stønad til livsopphold.
9. Fullmakter:
    a) Formannskapet gis fullmakt til å fordele midler fra formannskapets tilleggsbevilgning på de enkelte budsjettområdene.
    b) Kommunestyret gir kommunedirektøren fullmakt til å overføre driftsmidler innenfor budsjettrammen til investeringsbudsjettet når utgiftene i henhold til budsjett- og regnskapsforskriften skal føres i investeringsregnskapet.
    c) Kommunestyret gir kommunedirektøren fullmakt til å inngå avtale med kommunens hovedbank om kassekreditt dersom det blir nødvendig.
    d) Kommunestyret gir kommunedirektøren fullmakt til å godkjenne endelige lånevilkår.

FORMANNSKAPETS ENDRINGER I DRIFTSBUDSJETTET

1. *Midler til sommerjobb for ungdom legges, som tidligere år, inn i budsjett med kr. 130.000,-. Kommunedirektøren utarbeider et forslag til regelverk som beskriver hvordan disse pengene fordeles til bedrifter som søker om støtte. Regelverket skal endelig godkjennes av kommunestyret. Selve beslutningen om hvem som får bidrag kan da gjennomføres administrativt med bakgrunn i dette vedtatte regelverket.*
2. *Fellesrådet etterspør mer midler til konfirmantundervisning. Kommunen legger i sitt budsjett inn en økning på 40.000,- som en ekstra bevilgning for 2027.*
3. *I økonomiplanen for 2029 og 2030, så har kommunedirektøren lagt inn utbytte fra Å energi på kr. 27,2 mill. Kommunestyret mener der er en viss usikkerhet knyttet til om en oppnår disse utbyttene. Budsjettert utbytte fra Å energi i 2029 og 2030, reduseres derfor til 23.000.000,- pr. år.*

Punkt 1-3 overfor salderes mot bruk/avsetning av/til disposisjonsfond.

FORMANNSKAPETS VERBALPUNKT

1. *Kommunestyret ønsker at kommunedirektøren tar initiativ til å gjennomføre systematisk arbeid med kartlegging av mulige driftsreduksjoner. Arbeidet skal synliggjøre både økonomiske konsekvenser og konsekvenser for tjenestetilbudet, kvalitet og måloppnåelse. Målsettingen med dette arbeidet er å bidra til at grunnlaget for politiske prioriteringer er best mulig. Kostnadsreduksjoner og effektivisering må gjennomføres uavhengig av forventninger til fremtidige*

utbytteinntekter. En mer robust kostnadsstruktur vil redusere kommunens sårbarhet for inntektssvingninger og uforutsette utgifter, samtidig som det styrker kommunens evne til å møte fremtidige økonomiske utfordringer på en mer kontrollert og forutsigbar måte. I dette arbeidet er det viktig at det folkevalgte nivået er tett koblet på.

2. *Kommunestyret ønsker at kommunedirektøren undersøker mulighetsrommet mht. å få en større bredde innenfor kulturskoletilbudet. Pr. i dag er kommunens kulturskoletilbud svært begrenset. Et naturlig utgangspunkt for dette arbeidet vil være å kartlegge interessen blant barn/unge for ulike alternativer. I august 2027 er det ønskelig med en politisk sak som skisserer mulighetsrommet med tilhørende kostnader innenfor kulturskoletilbudet.*
3. *Kommunestyret anerkjenner prosjektet «alle med» som et viktig prosjekt for å skape gode oppvekstvilkår i kommunen. Prosjektet er viktig for å forebygge utenforskap og øke inkluderingen blant barn og unge. Kommunestyret finner dessverre ikke rom for å prioritere dette prosjektet i budsjettet for 2027, og ber om at aktuelle aktører søker støtte gjennom eksterne bidragsytere. Hvis det ikke lykkes å finansiere prosjektet gjennom eksterne bidragsytere, så ber kommunestyret om en sak, slik at kommunestyret kan ta stilling til et evt. økonomisk bidrag fra kommunen i god tid før gjennomføring av «alle med».*